

Warszawa, dnia 16 listopada 2021 r.

PIU 1507/2021

SEKRETARIAT Z-CY SZEFKA KS

L.dz. DS. 175. 749. 21

Data wpływu 16. 11. 2021

Szanowny Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa

Kancelaria Sejmu

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP. 020.356.6.2021

Data wpływu 17. 11. 2021

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo znak WPS-WP.020.356.3.2021 dotyczące rządowego projektu ustawy o ochotniczych strażach pożarnych Polska Izba Ubezpieczeń przedstawia następujące stanowisko:

Projektowana ustawa w art. 10 ust. 1 pkt 2 stanowi, iż: „W ramach realizacji zadania własnego ochrony przeciwpożarowej gmina zapewnia, stosownie do posiadanych sił i środków, ochotniczym strażom pożarnym: (...)

2) ubezpieczenie strażaków ratowników OSP i kandydatów na strażaków ratowników OSP, w tym ubezpieczenie grupowe, w zakresie OC i NNW podczas wykonywania powierzonych zadań;”

Dla zakładów ubezpieczeń wątpliwa jest zasadność wprowadzenia w projekcie ustawy obowiązku dla gmin zawarcia grupowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej strażaków ratowników OSP i kandydatów na strażaków ratowników OSP. W treści uzasadnienia do ustawy nie została wyjaśniona ta kwestia.

Projektowana ustawa, w art. 1 ust. 1 wyraźnie stanowi, podobnie jak to jest obecnie, iż OSP działają jako stowarzyszenia w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 2261). Zgodnie z art. 17 ust. 1 Prawa o stowarzyszeniach, stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność po wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego. W związku z tym stowarzyszenie, które posiada podmiotowość prawną, nie zaś jego członkowie, odpowiada za szkody wyrządzone przez nich w związku z wykonywaniem prac realizowanych w ramach stowarzyszenia, w tym przypadku w związku z wykonywaniem przez ratowników OSP i kandydatów na strażaków ratowników OSP powierzonych zadań tj. działań w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, wymienionych w art. 3 projektu ustawy.

Biorąc pod uwagę treść uzasadnienia do ustawy, gdzie wskazuje się, iż „(...) intencją projektodawcy nie jest pozbawienie strażaków i członków OSP prawa do odszkodowania za uszczerbek na zdrowiu albo szkodę w mieniu, o których mowa w art. 26 ustawy o ochronie przeciwpożarowej” podnieść należy, iż z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nie jest pokrywana szkoda w mieniu ubezpieczonego członka OSP, a ewentualnie szkody, które wyrządziłby on w związku z wykonywaniem powierzonych zadań.

Ponadto należy mieć na względzie, iż odpowiedzialność OSP za szkody wyrządzone podczas akcji lub działań ratowniczych jest mocno ograniczona z uwagi na przepisy art. 424 K.c. dotyczące stanu wyższej konieczności, które stanowią, iż: *„Kto zniszczył lub uszkodził cudzą rzecz albo zabił lub zranił cudze zwierzę w celu odwrócenia od siebie lub od innych niebezpieczeństwa grożącego bezpośrednio od tej rzeczy lub zwierzęcia, ten nie jest odpowiedzialny za wynikłą stąd szkodę, jeżeli niebezpieczeństwa sam nie wywołał, a niebezpieczeństwu nie można było inaczej zapobiec i jeżeli ratowane dobro jest oczywiście ważniejsze aniżeli dobro naruszone.”*

Zwrócić należy również uwagę, iż w przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zapis wymagałby doprecyzowania, gdyż ubezpieczenie to dotyczyłoby szkód wyrządzonych nie podczas, lecz w związku z wykonywaniem powierzonych zadań.

Z uwagi na powyższe, o ile uzasadnione jest zawarcie grupowego ubezpieczenia NNW na rzecz ratowników OSP i kandydatów na strażaków ratowników OSP, którzy mogą doznać uszczerbku na zdrowiu w trakcie akcji czy działań ratowniczych, o tyle nie znajduje uzasadnienia propozycja objęcia ww. osób grupowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej. Z tych względów wydaje się zasadne usunięcie z art. 10 ust. 1, pkt 2) projektu ustawy zapisu dotyczącego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Zapis ten może wprowadzać w błąd przede wszystkim gminy, na które nakładany jest obowiązek zawierania przedmiotowych umów ubezpieczenia.

Z wyrazami szacunku,

Jan Grzegorz Prądyński
Prezes Zarządu
Polskiej Izby Ubezpieczeń

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

